

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 236/2021-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 2 T 132/2019 z 20. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“). Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie a ustanoviť mu právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého rozsudku vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona na vymedzenom skutkovom základe. Za to bol odsúdený podľa § 364 ods. 2 Trestného zákona, podľa § 37 písm. m), h) Trestného zákona, podľa § 36 písm. l), n) Trestného zákona, podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 43 Trestného zákona na úhrnný a ďalší trest odňatia slobody v trvaní jedného roka nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona okresný súd sťažovateľa pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

3. Napadnutý rozsudok podľa § 172 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) neobsahuje písomné odôvodnenie, keďže po vyhlásení rozsudku sa sťažovateľ, obhajca a prokurátor vzdali práva na podanie odvolania, pričom napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom vyhlásenia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta porušenie zásady *ne bis in idem*.

5. Sťažovateľ namieta, že okresný súd vydal napadnutý rozsudok v rozpore so zásadou nebyť potrestaný dvakrát za ten istý skutok. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplýva, že predmetného skutku sa sťažovateľ dopustil v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Sťažovateľ uvádza, že za uvedený skutok bol «*potrestaný disciplinárnym trestom, ktorý som si odpykal 10 dní celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu a 6 mesiacov „OBR“ Oddiel bezpečného oddielu.*».

6. Vzhľadom na uloženie disciplinárneho trestu mal podľa sťažovateľa okresný súd zastaviť proti nemu trestné stíhanie s poukazom na zásadu *ne bis in idem*. V tomto kontexte poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 18/2011 a sp. zn. 4 Tdo 3/2011 a na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 To 176/2019.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie princípu *ne bis in idem* zakotveného v čl. 50 ods. 5 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu.

8. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa ústavná sťažnosť vykazovala viaceré nedostatky obsahových náležitostí, avšak ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, keďže obsahovo bola ústavná sťažnosť do tej miery zrozumiteľná, aby umožnila ústavnému súdu realizovať ústavný prieskum (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

III.1. K namietanému porušeniu čl. 50 ods. 5 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu:

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný.

11. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

12. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

13. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že sťažovateľ sa vzdal práva podať proti napadnutému rozsudku odvolanie. Sťažovateľ teda mal k dispozícii odvolanie proti napadnutému rozsudku [§ 306 ods. 1, § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku], ktorého sa ale vzdal [§ 312 ods. 1 Trestného poriadku].

14. Sťažovateľ svojím prejavom vôle (vzdaním sa odvolania) vytvoril stav, že nevyčerpal právny prostriedok, ktorý mu priznával zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (podanie odvolania ako riadneho opravného prostriedku proti napadnutému rozsudku). V uvedenej procesnej situácii je neprípustné, aby vo veci sťažovateľa rozhodoval ústavný súd na základe podanej ústavnej sťažnosti. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) a podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

15. Predpokladom pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok: (i) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená, prípadne neprípustná.

16. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

17. Pretože ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú (časť III.1 tohto uznesenia), je zjavné, že v danej veci ide zároveň o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019). Z tohto dôvodu

ústavný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2021

Libor Duľa
predseda senátu